

Pelastakaa Lapset - Rädda Barnen
Save the Children

LAUSUNTO
SMDno-2016-995

Sisäministeriö
kirjaamo@intermin.fi
lainsaadantoyksikko_poliisiosasto@intermin.fi

Sisäministeriölle

Asia: Pelastakaa Lasten lausunto työryhmän mietinnöstä hallituksen esitykseksi uudeksi rahankeräyslaiksi; SMDno-2016-995

Pelastakaa Lapset ry kiittää sisäministeriötä mahdollisuudesta lausua työryhmän mietinnöstä hallituksen esitykseksi uudeksi rahankeräyslaiksi.

Yleistä uudistuksesta

Pelastakaa Lapset kannattaa rahankeräyslainsäädännön kokonaisuudistamista. Uudella lailla sujuvoitetaan nykyistä rahankeräystä esimerkiksi siten, että lupamenettelyn rinnalle ehdotetaan hallinnollisesti kevyempi ilmoitusmenettely pienkeräyksiin. Nykyinen määräaikainen lupa korvattaisiin toistaiseksi voimassa olevalla luvalla. Viranomaisbyrokratian ja järjestöjen hallinnollisen taakan keventäminen, lupa-, ilmoitus- ja vuositilitysasioinnin kehittäminen sekä julkinen rekisteri ovat kannatettavia asioita.

Pelastakaa Lapset pitää erittäin tärkeänä sitä, että luvanvarainen rahankeräys edellyttää kerääjän toiminnalta yleishyödyllisyyttä. Kolmannelle sektorille rahankeräys on merkittävä tulonmuodostuksen lähde. VaLa:n selvityksen mukaan lahjoittamiseen liittyvissä päätöksissä korostuu yksimielisesti se, että lahjoitus käytetään hyväntekeväisyyteen tai yleiseen hyvään sekä se, että rahaa keräävä taho on luotettava. Yleishyödyllisyyden vaatimus on omiaan kannustamaan lahjoittamiseen.

Erityistä

On erittäin kannatettavaa, että rahankeräyslain uudistuksen yhteydessä vähennetään tarpeetonta byrokratiaa. Tämän vuoksi keräystuotoista ja niiden käytöstä tehtävän vuosi-ilmoituksen tulisi olla mahdollisimman kevyt, sen antamisen tulee voida tapahtua keräyksen järjestäjän taloudellisen vuosirytmien mukaan. Pelastakaa Lapset esittää vakavasti harkittavaksi, onko vuosi-ilmoituksen yhteyteen kaavailtu rahankeräyssuunnitelman antaminen lainkaan tarpeellista ja onko sille todellista käyttöä.

Pelastakaa Lapset haluaa erityisesti esittää pohdittavaksi, että tulisiko pienkeräyksissä luopua esitetystä täysikäisyysvaatimuksesta. Nuorison mahdollisuutta rahoittaa yhteiskunnallisesti hyväksyttävissä olevaa ja yleisen tai yhteisen edun kannalta tarkoituksenmukaista toimintaa pienkeräyksin tulisi edistää. Siten pienkeräyksen edellyttämän vähintään kolmen luonnollisen henkilön muodostajan ryhmän osalta tulisi olla riittävää, että heistä yksi on täysi-ikäinen ja muut vähintään 15 vuotta täyttäneitä.

Pelastakaa Lapset katsoo, että siirtymävaihe ei saa asettaa järjestöjä eri asemaan esimerkiksi sen suhteen, mitkä ovat niiden mahdollisuudet ottaa käyttöön uusia rahankeräystapoja. Tämän tulisi olla yhtä joustavaa myös niille järjestöille, jotka toimivat nykyisellä rahankeräysluvalla rahankeräysluvan voimassaolon loppuun asti.

Yksi tapa siirtymävaiheen toimeenpanolle on se, että nykyisellä rahankeräysluvalla toimivat järjestöt voivat toimia ilman niitä rajoituksia, joita voimassa oleva rahankeräyslupa pitää sisällään suhteessa uuteen lakiin. Uuden lain mukanaan tuomat hyödyt (esimerkiksi rahankeräystapojen ilmoittamisesta luopuminen) pitää tulla kaikkien rahankeräysluvan haltijoiden käyttöön samanaikaisesti riippumatta siitä, onko heillä myönnetty nykyisen rahankeräyslain mukainen rahankeräyslupa vai uudistuksen jälkeen myönnetty toistaiseksi voimassa oleva rahankeräyslupa. Pelastakaa Lapset esittää myös pohdittavaksi, tulisiko uutta jatkuvaa lupaa voida hakea jo vanhan luvan voimassaolon aikana.

Rahankeräystuotot ovat erittäin kriittinen osa järjestöjen yleishyödyllisen toiminnan jatkuvaa rahoitusta, joten rahankeräyslain uudistus ei saa aiheuttaa mitään katkosta järjestöjen rahankeräystoimintaan. Näin ollen on ensiarvoisen tärkeää huolehtia, että viranomaisella on riittävät resurssit rahankeräyslain uudistuksen toimeenpanoon.

Pelastakaa Lapset pitää erittäin tärkeänä, että lainsäädäntöuudistuksen tavoitteeksi on asetettu lupaviranomaisen yhtenäinen ratkaisukäytäntö. On tärkeää, että lain toimeenpanossa tähän kiinnitetään jatkuvaa huomiota ja yhtenäistä ratkaisukäytäntöä edistetään.

Viranomaisen tulee huolehtia riittävän ohjeistuksen tarjoamisesta kaikille rahankeräystoimintaa harjoittaville tai sitä harkitseville.

Pelastakaa Lapset yhtyy pääosin näkemyksiin, joita VaLa, SOSTE, Allianssi ja Kepa ovat lausunnoissaan esittäneet. Pelastakaa Lapset suhtautuu kriittisesti rahankeräysluvan myöntämiseen tahoille, joilla on verotusoikeus. Työryhmän mietinnössään esittämät rajat pienkeräykselle ovat kannatettavia. Pelastakaa Lapset ei pidä tarkoituksenmukaisena 1§:n sisältämää sisätiloja koskevaa rajausta. Pelastakaa Lapset katsoo, että luvanhaltijoiden on pystyttävä kiittämään keräykseen osallistuneita listaamalla yksityisten, yritysten tai muiden yhteisöjen nimiä eri medioissa tai esimerkiksi muistolaatassa. Kiittäminen edistää suomalaista lahjoituskulttuuria ja lahjoittamisen läpinäkyvyyttä. Pelastakaa Lapset katsoo, että kaiken kaikkiaan lain tulee mahdollistaa toiminta koko ajan muuttuvassa toimintaympäristössä ja siten tulee tarkoin harkita, missä kohtaa yksityiskohtaiset määrittelyt ovat tarpeen ja ylipäätään mahdollisia.

Helsingissä 14.3.2018

Pelastakaa Lapset ry

Sanna Kuusisto
johtaja, viestintä ja varainhankinta

Tiina Tammi
järjestölakimies